

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital, risikoforhold, godtgjørelse og informasjon fra kredittforetak

31. desember 2024 Grue Sparebank

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Styring og kontroll av risiko	2
3.	Informasjonsplikt for foretak som har eierinteresser i foretak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett.....	5
4.	Vedlegg: Standardisert skjema for offentliggjøring av bankens nøkkeltall for kapital og likviditet.....	6

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2024 med mindre annet fremgår.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

God risiko- og kapitalstyring er et av de mest sentrale virkemidlene i bankens verdiskapning. Styret i Grue Sparebank har en målsetting om at bankens risikoprofil skal være lav til moderat.

Risikostyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette framkommer gjennom strategiplanen. Banken har etablert strategi- og policydokument for hvert område med konkretiserte styringsmål og rammer for de enkelte risikoområdene. Relevante måltall rapporteres til styret delvis på månedlig, og delvis på kvartalsvis basis.

De ulike strategi- og policydokumentene med tilhørende risikovurdering revurderes minst årlig i sammenheng med bankens øvrige planprosess eller styrets årshjul. I forbindelse med internkontrollprosessen gjennomgås alle deler av bankens virksomhet. Med utgangspunkt i risikoen knyttet til den enkelte del av virksomheten iverksettes nødvendige kontrolltiltak for å sikre at arbeidsprosesser og rutiner utføres innenfor en akseptabel risiko.

Styringsmål og rammer nedfelt i bankens strategidokument skal bidra til å sikre bankens lønnsomhet både på kort og lang sikt. Hensikten er å unngå for store risikokonsentrasjoner i virksomheten som ved en ugunstig utvikling kan bidra til å true bankens lønnsomhet, likviditet og soliditet.

Risikokultur

En sunn og konsistent risikokultur utgjør grunnmuren i bankens risikostyring og er den underliggende faktoren som muliggjør effektiv virkning av bankens overordnede rammeverk. Risikokulturen påvirker beslutningene til ledelse og ansatte i det daglige arbeidet og er av vesentlig betydning for den risiko de påfører banken.

Banken legger vekt på å bygge en risikokultur som gjør den enkelte ansatte i stand til å foreta forsvarlige og informerte beslutninger. Risikokulturen skal være en integrert del av de ulike beslutningsnivåer i banken, og være basert på god og helhetlig forståelse av de risikoer man møter i hverdagen og håndteringen av disse, sett ut fra bankens risikoappetitt.

Risikokulturen skal også sikre at alle forretningsenheter involverer risikostyringsfunksjonen og følger fastsatte prosedyrer ved nye produkter og vesentlige endringer.

Organisering og ansvar

Ansaret og gjennomføring av bankens risikostyring og internkontroll er delt mellom bankens styre, ledelse og operative enheter.

Bankens styre skal godkjenne og regelmessig vurdere retningslinjer for å påta banken risikoer. Styret skal fastsette de overordnede rammer, gi fullmakter og sørge for at det utarbeides retningslinjer for risikostyringen i banken, herunder etiske retningslinjer. Styret har ansvar for at banken er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav, samt påse at banken har en soliditet og likviditet som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og bankens virksomhet. Styret er videre ansvarlig for å fastsette beredskaps- og kontinuitetsplaner for å sikre at driften kan videreføres og tap begrenses ved vesentlige uforutsette hendelser.

Styret velges av generalforsamlingen i henhold til bankens vedtekter og tilhørende valginstruks. I henhold til valginstruksen bør styret være sammensatt slik at det ivaretar de ulike kundegruppenes interesser samtidig som det dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold. Mangfoldig sammensetning av styret er viktig for å sikre selvstendige meninger og kritiske innvendinger blant styremedlemmene. Dette kan bidra til å sikre god utfordring og overvåking av ledelsesbeslutninger. Bankens styre består representanter fra ulike yrkes- og aldersgrupper, og 60 % av representantene er kvinner, mens 40 % er menn. Banken vurderer at styret i henhold til valginstruks dekker behovet for faglig kompetanse, kapasitet og mangfold, og etterstreber ved valg å opprettholde eller øke mangfoldet. Det samlede styret utgjør bankens risiko- og revisjonsutvalg.

Adm. banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen, og er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Adm. banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Alle ledere har ansvar for å styre risiko og sikre god risikostyring og internkontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap og kompetanse om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Risiko- og complianceansvarlig (RC) utarbeider bankens overordnede rammeverk knyttet til risikostyring, og er aktivt involvert i utarbeidelsen av bankens strategidokumenter, herunder også risikovurderinger og godkjenning av nye produkter, tjenester og andre aktiviteter. Funksjonen rapporterer jevnlig til styret og ledelsen om status og utvikling for risikobildet. Risiko- og complianceansvarlig har også ansvar for uavhengig kontroll av risiko og risikostyring for alle risikoområder, inkl. risiko for at banken ikke oppfyller forpliktelser etter lov og forskrift. Risiko- og complianceansvarlig rapporterer til styret og ledelsen, og kan ikke avsettes uten samtykke fra styret.

Intern revisjon – banken har ikke egen internrevisor. Ekstern revisor etterprøver om rutiner og retningslinjer etterleves, samt vurderer om bankens modellverk knyttet til risiko- og kapitalstyring gir et riktig uttrykk for bankens samlede risiko- og kapital situasjon. Ekstern revisor utarbeider årlig uavhengige bekreftelser vedrørende bankens internkontroll, godtgjørelsesordning og ICAAP-prosess.

Styring og kontroll av enkeltrisikoer

For forhold knyttet til styring og kontroll av den enkelte risikokategori henvises det til styrets årsberetning og følgende noter i bankens årsrapport for 2024:

Note 3 og 4 – Risikostyring og kapitaldekning

Note 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 og 13 – Kredittrisiko

Note 17 – Renterisiko

Note 15 – Valutarisiko

Note 14 – Likviditetsrisiko

Godtgjørelsespolitikk

Bankens styre fastsetter årlig retningslinjer for godtgjørelse til bankens ansatte, og banken har en godtgjørelsesordning som etter styrets vurdering er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Det innhentes årlig attestasjonsuttalelse om godtgjørelsesordningen fra bankens revisor.

Banken har en generell fastlønnsordning for alle ansatte, og bankens tillitsvalgte har også en fast, årlig godtgjørelse.

Naturalytelser er goder som ansatte mottar i annet enn penger fra arbeidsgiveren. Ytelsene har til hensikt å fremme økonomisk trygghet for den ansatte og dennes familie. Særlig gjelder dette ved sykdom, uførhet, oppnådd aldersgrense eller ved dødsfall. Banken ser det som tjenlig å bidra med andre rimelige velferdsmessige goder som telefon, forsikringer, rimelig lån i arbeidsforhold etc. Banken har også innskuddspensjonsordning for alle ansatte.

Se note 21 årsregnskapet for 2024.

3. INFORMASJONSPLIKT FOR FORETAK SOM HAR EIERINTERESSER I FORETAK SOM UTSTEDER OBLIGASJONER MED FORTRINNSRETT

Grue Sparebank har pr. 31.12.24 en eierandel på 1,22 % i Eika Boligkreditt AS.

			Beløp i tusen kroner eller prosent
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		27,2 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		50,5 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		108,9 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,2 %
e	Utestående garantiforpliktelse		12.102
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondsobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	110.962.274
		Aksjer	7.789.150
		Fondobligasjoner	576.465
		Ansvarlig lånekapital	779.280
		Senior obligasjoner	2.591.834
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		Se tekst under

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Avtalen forplikter eierbankene seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) utstedt av EBK hvis likviditetssituasjonen i foretaket skulle tilsi at det er behov for det. Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler. I løpet av 2024 er avtalen endret. I den reviderte avtalen er sekundærforpliktelsen fjernet og eierbankenes samlede primærforpliktelse begrenses slik at samlet utstedt beløp av OMF under NPA ikke kan utgjøre mer enn 20 prosent av det samlede beløpet av foretakets utstedte OMF.

I aksjonæravtalen til EBK reguleres blant annet at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette sikrer en årlig justering hvor eierandelen til en ekelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

4. VEDLEGG: STANDARDISERT SKJEMA FOR OFFENTLIGGJØRING AV BANKENS NØKKELTALL FOR KAPITAL OG LIKVIDITET

Skjema EU KM1 - Nøkkeltall kapital og likviditet
Beløp i tusen kroner

		a	e
		31.12.2024	31.12.2023
	Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)		
1	Ren kjernekapital	573.165	514.095
2	Kjernekapital	621.480	563.102
3	Total ansvarlig kapital	702.680	615.236
	Risikovektet beregningsgrunnlag		
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	2.690.435	2.690.547
	Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)		
5	Ren kjernekapitaldekning	21,30 %	19,11 %
6	Kjernekapitaldekning	23,10 %	20,93 %
7	Total kapitaldekning	26,12 %	22,87 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)		
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre	2,10 %	2,10 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital	1,18 %	1,18 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital	1,58 %	1,58 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,10 %	10,10 %
	Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)		
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko		
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,50 %	2,50 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	4,50 %	4,50 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)		
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)		
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	9,50 %	9,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	19,60 %	19,60 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse		
	Uvektet kjernekapitalandel		
13	Sum eksponeringsmål	6.296.767	5.859.072
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	9,87 %	9,61 %
	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)		
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen		
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital		
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)		
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)		
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	3,00 %	3,00 %
	Likviditetsreserve (LCR)		
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	424.223	353.382
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	349.222	270.087
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	109.215	135.943
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	240.007	134.144
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	177 %	263 %
	Stabil finansiering (NSFR)		
18	Poster som gir stabil finansiering	4.088.354	3.716.969
19	Poster som krever stabil finansiering	2.850.900	2.575.352
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	143 %	144 %